

Luis Racionero, liberal psicodèlic

Tinc 71 anys. Vaig néixer a la Seu d'Urgell i visc a Barcelona. Sóc escriptor. Estat civil? Cap! Idees polítiques? Sóc liberal, un liberal psicodèlic. Creences religioses? No en tinc; em sento taoista, busco el goig de fondre'm amb el tot. Ara m'agrada llegir autors anglesos

“L'única revolució cultural del segle XX ha estat la hippy”

MARC ARIAS

Qui va tenir com a mestres? Ortega i Gasset, Joan Mascaró, Russell, Huxley, Koestler, Watts, Krishnamurti i el tao.

Per què Ortega?

L'espanyol pensa confús i prolix, i Ortega va ensenyar a pensar clar i precís. L'espanyol creu que per ser profund cal ser fosc... i és el contrari! Coneix l'anècdota de Xènius?

Quina?

Escrigu un article i, abans d'enviar-lo, el lleig a la minyona: “S'entén?” li pregunta. I ella: “Sí!” I ell: “Ah, aleshores, enfosquim-lo!”. Quin defecte tan espanyol...

Qui era Joan Mascaró?

Un savi mallorquí que traduïa del sànscrit. Visitar-lo a Cambridge el 1966 em va girar l'interruptor del cervell: em va recitar poemes vèdics, místics, taoistes... Tots sobre el concepte de la diversitat en la unitat.

Com va arribar-hi?

Un amic volia rodar un 850 i el vaig acompanyar: vam arribar a Cambridge! Hi vaig conèixer un sikh que cantava els *upanishads* en sànscrit. Li vaig demanar com llegir-los, em va parlar d'un traductor a l'espanyol: Mascaró. I vivia allà!

Casualitat.

No: causalitat. Més enllà de les rutines del

rellotge còsmic, si succeeix una cosa *estranya* significa que el cosmos ha invertit molta energia perquè succeeixi. Així que el que és aparentment *casual*... és el més causal de tot!

En què el va influir Bertrand Russell?

El 1919, va ser el primer a viatjar a la URSS per veure què era el comunisme real, i ho va explicar: un desastre! I amb 93 anys, era manifestant antinuclear... Per als comunistes era un fatxa, ha, ha: els fatxes eren ells, esclar! Ell era un liberal... Jo intento ser-ho!

També li deuen haver dit fatxa...

Els comunistes espanyols, aquests *franquitos*: de tanta obsessió de pensar en Franco, se'ls va encomanar! Marxistes, policies del pensament.

Vostè no va ser mai marxista?

Quan vaig arribar a Berkeley jo era un economista materialista, enginyer mecanicista, un racionalista... i en vaig tornar guarit!

Sí? Què era quan va tornar?

Psicodèlic, ecologista, hippy, liberal: vaig entendre que el món rau en la consciència!

El van entendre aquí els seus col·legues?

Eren al molinet marxista, em titllaven de carallot. Els primers articles sobre ecologia a Espanya els vaig publicar jo quan vaig tornar de Berkeley! a *Revista de Occidente*. I Vázquez Montalbán va pontificar: “L'ecologisme és un desviacionisme petitburgès per apartar-nos de la lluita de classes”.

Lluminàries

Va viure al Berkeley de les flors del 68, va experimentar amb LSD i va canviar el paradigma materialista pel psicodèlic, el racionalisme per l'èxtasi, l'economia per la consciència. Va viure en una comuna al Putxet, va homenatjar la seva terra pirinenca a la novel·la *Cercamón*, va teoritzar sobre l'atur i el lleure, la Mediterrània i els bàrbars del nord, Grècia i el Renaixement, Leonardo i Lluï, tot això des de Cinc Claus, a l'Empordà. Racionero és un conversador enlluernador, un erudit i un savi. El tracte que ha tingut amb diverses lluminàries del segle XX li ha deixat una empremta que ara ha volgut documentar a *Memorias de un liberal psicodélico* (RBA), premi Gaziol de Biografies i Memòries.

I avui és bandera de l'esquerra!

Van ser els hippies els que van activar l'única gran revolució cultural del segle XX!

Què més va aportar l'hippisme?

Alliberament sexual. Igualtat de dones i homes. Drets de gais i minories. Creixement personal. Hedonisme...

El que avui (gairebé) tots assumim!

D'aquesta llavor, i no pas de l'economia o la política, vindrà la següent revolució, que no ho serà si no ho és de la consciència!

Quin paper va tenir Aldous Huxley?

Decisiu: si algú tan savi i lúcid ho era malgrat que ingeria LSD, tan dolent no devia ser!

I ho va provar?

Sí, i vaig experimentar allò que Mascaró m'havia explicat: vaig sentir la unitat de tot després de la diversitat de les coses. Vaig accedir a un estat extraordinari de consciència i vaig entendre.

Per això es defineix com psicodèlic?

Sí, vaig comprendre el cervell com a filtre que pinta el món. El meu ego es va esvaïr, vaig sentir la realitat completa. Una dosi d'LSD hauria de ser administrada a cada jove de 18 anys pel Ministeri d'Educació!

Citava també Watts, Krishnamurti, el tao...

Van fecundar amb filosofia oriental el nostre món occidental: Watts amb el zen, Krishnamurti amb l'hinduisme...

I el tao?

Una filosofia xinesa ancestral que convida a fluir amb els ritmes vitals de la naturalesa. El judeocristianisme comina a dominar-la...

I què li va aportar Koestler?

Comunista ferventíssim, va apostatar. Sionista per jueu, va apostatar. Va estar a totes les guerres, inclosa la nostra: empresonat, va experimentar una vivència mística. I va acabar promovent una ciència holística, investigant la telepatia... Quina gran ment liberal!

Liberal equival avui a neocon?

No! Un *neocon* és fatxa i dogmàtic.

I què propugna un liberal?

Que el capitalisme reglat és el sistema que més grau de benestar pot procurar a la societat actual. Un capitalisme social, socialista, i per això avui és ociós diferenciar liberalisme de socialisme: són el mateix, tots som capitalistes i socialistes! Això és el capitalisme liberal.

Liberal és un terme espanyol, no?

Sí, aportat per les Corts de Cadis al món: d'allà el van prendre els anglesos! Espanya és un país tan carregat de caïnites, fatxes i cafres, que de tant en tant genera alguns liberals generosos, per compensar!

Ho era Dalí?

Dalí ha estat la persona més genial que he conegut! “Envolti's de gent rica i maca, que tot s'encomana”, em va aconsellar... Seguint aquest consell, el que jo he procurat ha estat envoltar-me de gent sàvia i bona.

I cap on va ara?

Cap a la recerca espiritual.

Què busca?

El goig. Fondre'm amb tot.

Morint-se?

Si ho aconsegueixo sense morir-me, millor!

VÍCTOR-M. AMELA